

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIV.

V Celovcu, 20. vel. travna 1895.

Štev. 14.

Občni zbor

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem dné 9. t. m. v Celovcu.

Letošnji občni zbor je bil bolj pičlo obiskan, kar je naravno, ker se je vigred prepozno začela, in mnogi kmetje še setve niso dokončali. Prišli so torej le najgorečnejši, ki nikdar ne izostanejo, kakih 100 mož duhovskega in kmetskega stanja.

Ko se je $\frac{1}{2}$ 3. ura približala, je g. predsednik in poslanec Gregor Einspieler zborovanje otvoril. Predstavil je vladnega komisarja g. barona Lazarinija, potem je nekoliko omenil o lanskem delovanju društva. Napravilo je v preteklem letu 9 javnih in 2 volilna shoda in sicer z dobrim uspehom, ker so zlasti shodi v Ziljski dolini pripomogli, da je v tej dolini pri volitvi za državni zbor, kakor tudi pri oni za deželni zbor zmagala krščanska stranka. Občinske volitve niso bile povsod srečne, ker imamo premalo delavcev in nismo še popolnoma organizovani.

Potem je g. Ražun poročal za odsotnega blagajnika g. Treiberja o denarstvenem stanju, in za sebe kot tajnik o delovanju društva. Dohodki: preostanka iz prejšnjega leta gold. 61.71, udnine gl. 120.60, darov gl. 73.25, skup gl. 255.56. Troški: za shode in razne tiskovine gold. 146.41, prispevek k Einspieler-Slomšekovi slavnosti 80 gl.; vkup 226.41. Ostanek v blagajnici je torej gold. 29.15.

V dosego zmage v Ziljski dolini za državni in deželni zbor je društvo priredilo javne shode v Št. Štefanu, v Št. Jurju in na Bistrici, ter volilna shoda v Melvičah in Blačah. Vsi ti shodi so bili dobro obiskani in so dosegli svoj namen. Nadalje je društvo pri mnogobrojni udeležbi zborovalo v Možici, v Dolinčicah, v Štebnu pri Maloščah, v Kotmari vesi, v Glinjah in slednjič v Klečah.

Po tem poročilu se je nabirala udnina.

V odbor so bili voljeni gg. Gregor Einspieler (predsednik), Vekoslav Legat (podpredsednik), Matej Ražun (blagajnik), Filip Haderlap (tajnik), Janez Wieser, Matija Prosekar, Martin Štih, France Grafenauer, Janez Šumah (odborniki). Za namestnike: Jurij Drobivnik, Jakob Hedenik, France

Kobentar. Računska pregledovalca: Valentin Podgorc, Anton Pelnař.

Prejšnjemu blagajniku č. g. Fr. Treiberju, ki se je preselil v Velikovec in toraj ni mogel blagajništva še dalje oskrbovati, izreče g. Legat srčno zahvalo za njegovo neumorno delovanje. Kakor odbor to delavno moč pogreša, tako se vendar tolaži s tem, da je g. Treiber tudi v Velikovcu zelo potreben in na pravem mestu. (Živahno odobravanje.)

O premembi pravil poroča obširno g. Legat. Pred vsem je treba predelati § 10. Tisti pravi, da mora pri shodih predsedovati ali predsednik ali pa podpredsednik. Ker sta pa ta dva pogosto zadržana, in je ob času volitev včasih treba po dva shoda na eno in isto nedeljo napraviti, zato se morajo pravila tako premeniti, da sme tak shod voditi vsak društveni član, ki je od predsednika pooblaščen. Nadalje je društvo sitnosti imelo zavoljo plakatov, ne povsod, pa pod Celovškim okr. glavarstvom. Naj se v pravila sprejme, da sme društvo shode naznanjati s plakati, potem za to ne bo treba prositi dovoljenja. Razprave v tej zadevi so se udeležili gg. Bayer, Kandut, Podgorc, Haderlap, Šervicelj in predsednik Einspieler.

Pri glasovanju potrdile so se sledeče spremembe.

A. § 10. se ima glasiti:

„Občne zборе in odboreve seje vodi predsednik ali pa podpredsednik. Druge shode in društvene veselice pa sme namesto predsednika voditi tudi katerikoli izmed odbornikov ali pa tudi vsaki društveni ud, kterega predsednik v to določi.“

B. § 3. litera c) dobi sledeči pristavek:

„Ti shodi se bodo naznanjali z vabili v časnikih, z dopisi do zaupnih mož dotičnega kraja in tudi s plakati ali posebnimi tiskanimi vabili, ako odbor to za potrebno spozna.“

Pri raznih nasvetih se oglasi g. župnik Bayer ter izreče željo, naj bi se zanaprej občni zbor vselej sklical o bolj pripravnem času, da bi se ga kmetje mogli udeležiti v večem številu. Nadalje izreče zahvalo poslancema Einspielerju in Muriju, da sta se v deželnem zboru tako krepko potegnili za slovenske šole. Gospod poslanec Einspieler se zahvaljuje in pojasni svoj govor o šolstvu, ki ga je imel v deželnem zboru, in kterega so nasprotniki tako zlobno zavili. On ni rekel, da

kmet ničesa ne razume in da na kmeta ni treba ozira jemati. On prizna, da kmet marsikaj bolje razume, ko kdo drugi, na pr. kmetijsko gospodarstvo. Pa v šolskih rečeh včasih kmetje niso zadosti zvedeni, take reči bi morali študirani gospodje pri šolskih oblastnjah bolje razumeti; pa zdi se, da ti gospodje o šoli nič ne razumejo, ker zmirom pri revnih in nešolanih ljudeh okoli poprašujejo, kakošne naj bojo šole. Pri davkih in pri vojaščini kmeta nič ne prašajo: ali hočeš plačati ali ne? ali hočeš sina v vojake dati ali ne? Tam pravijo: ti moraš! Tudi zastran učnega jezika v šoli pravi postava, da ga določuje deželna šolska oblast. Ker pa tista slovenskih šol noče dovoliti, skuša odgovornost za to krivico na druge odvaliti, in se sklicuje na „željo ljudstva“, tisto „ljudstvo“ pa, ki se podpisuje za nemške šole, so le nemškutarji in učitelji.

Gospod urednik Haderlap se bridko pritoži zoper politične oblastnije v Istri in na Koroškem, ki hočejo duhovnikom politično delovanje zabraniti, da bi ostalo nezavedno ljudstvo brez voditeljev in bi v boju zoper močnejše in krivične nasprotnike tem gotovejše podleglo. To je očitna pristranost in krivica, ki se dela našemu ljudstvu. Govornik pozivlja zbor, naj obsodi vse take nakane in zlasti članek „Pax“, ki ga je prinesla uradna „Klagenfurter Zeitung“. Agitirati ni nič slabega, nasprotno je „bližnjemu prav svetovati“ še le duhovno dobro delo, kakor uči naš katekizem. (Živo odobravanje, protest se sklene soglasno.) Gospod župnik Bayer vzame na rešeto vodstvo matrik ali krstnih matic. Našim duhovnikom na Koroškem hočejo prepovedati, pisati slovenska imena s slovenskim pravopisom, in jih silijo, naj pišejo naša imena tako popačeno, kakor so jih popačili nemški gospodje v prejšnjih stoletjih. Če je slovenski „Završnik“ (kmet za vrhom) v matriki pisan „Sauer-schnigg“, tedaj pravijo, da je to njegovo pravo ime, če bi pa župnik pisal „Završnik“, mu očitajo, da nemška (?) imena poslovenjuje! Zoper tako krivico se mora društvo po svojem odboru na ministerstvo pritožiti ter prositi vladu, naj pooblasti farne urade v slovenskih pokrajinah, da smejo pri vpisavanju v matrike mnogokrat popačeno nesmiselno pisavo rodbinskih, hišnih in skupnih imen popraviti po pravilnem slovenskem pravopisu. Enako splošno naredbo je izdalo ministerstvo notranjih zadev dné

Utopljeni v Vrbskem jezeru.

(Iz spominjskih bukev Otoške fare.)

(Dalje.)

31. Leta 1834. Bilo je na kres leta 1834. Žefa Černc, rojena Geiller, na pošti v Vrbi, p. d. Černčinja na Debrji v Logavesi, gre isti dan na Frajdenberg na Božjo pot k žalostni Materi Mariji. Nazaj gredé pa vidi blizo Poreč dva kmeta v ladjici žito k Stožirju v mlin peljati. Žena si misli, tukaj imam priložnost, hitreje priti domu, kakor po cesti, doma ima mlado dete Žefco dojiti. Materna ljubezen premore, da prosi ladjičarja, naj jo vzameta v ladjo, češ da prej pridem domu k moji Zefci — zdaj že rajni Kranjčički. „Ker si ravno ti, pa bodi!“ se moža odrežeta, privesljata h kraju, ter jo vzameta v ladjo. Žena je srečna; misli si: „je pač dobro, da sem Černčinja“. A tedaj bilo bi boljše, da Černčinja ne bi bila. Ladjica plava po jezeru, a ko pridejo daleč na globoko, navstane hud veter in ladjica z žitom prebasana jame hitro vodo črepati. Černčinja upije, „vržite žito v jezero, ga bodem jaz povrnila“. Res bacne jeden žakelj čez stran, pa v tem hipu se ladjica preveč nagne, z vodo napolni, se pogrezne in uboga Černčinja na svetu ni videla več svoje Zefce, ne moža, ne drugih otrok. Iskali so jo ter iskali, a dobili je niso. V jezeru je njen grob, in iz tega mokrega groba bode enkrat od mrtvih vstala. Na Otoškem pokopališču stoji tik cerkvenega zida kamenit spomenik, na katerem so udobljene sledeče besede: „Jaz bom zopet prišel

in vas k sebi vzem, da bote tudi vi tam, kjer sem jaz.“ (Jan. 14. 3.)

32. Otilija baronica Herbert, rojena dné 25. rožnika 1825, ponesrečila se je v Vrbskem jezeru dné 26. kimovca 1847. Pravijo, da je ta plemenita gospodična, ki je bila pri Žajžarju v Ribnici doma, v cejnici vzela seboj vina, belega kruha itd. ter gredé do bolnice, ktero je hotela obiskati, po nesreči padla čez ladjico v globočino. Tudi trdijo nekteri ljudje, da ni v vodi konec storila.

33. 14. mal. travna 1854, ob 8. uri zjutraj potegnili so spodnji Dolani že zelo trohljivo in razpadlo truplo Jožefa Maleja, 43letnega žreblarja, iz vode.

34. Leta 1859., dné 17. vel. srpana, je na Hošnikovem vrtu v jezero šla in se potopila Urša Rac. Bila je pri Kolárju v Kotmarivesi doma in 28 let stara. Jeli sama si izvolila smrt, ali se ponesrečila, tega komisija ni spravila na dan.

35. Leta 1860., 29. mal. travna na večer gresta Julij Wittman, vodnik v 3. topnič. polku, in Ožbolt Woad, začasni logar iz Poreč na jezero; veslanje ju močno zanimiva. Iz Otoka se nazaj vrnivši proti Ujcu pa se v vodo zvrneta. Ožbolt se hitro verige prime, ki je spod ladje doli visela in se tiste krepko drži. Njegov tovarš, Julij pa proti bregu plavati skuša. Župnik Žofran je nevarni položaj teh dveh zagledal, bil je namreč gori pri cerkvi, od koder se daleč okrog po jezeru vidi. Z drugimi ljudmi gre utaplajočima na pomoč; pa le logarja zamore rešiti, vojščak pa je utonil skoraj v ravno tistem hipu, ko je bila re-

šitev že prav blizo; njegovega trupla še niso dobili. — Julij je bil iz Dunaja doma.

36. Leta 1862. se je dné 15. kimovca blizo gradiča v Porečah utopil Karol Anderwald, kolovratar iz Celovca. Ustal je po dolgej bolezni ter se podal peš iz Poreč v Celovec. Tik ceste na jezerskem bregu se odpočije. Čaka, da bi prišel kak prazen voz po cesti, na katerem bi se za majhen denar zamogel peljati naprej. Prej pa si še hoče glavo in roke umiti v jezeru. Pri takem delu prekucnil se je v vodo in utonil. Pokopan je na Poreškem pokopališču.

37. L. 1863., 17. kimovca, je Kaspar Moser, mlinarsk pomočnik iz Tirolskega, na Žagi bil iz jezera potegnjjen in v Porečah pokopan. Pozneje so njegovo truplo zopet odkopali in v komisiji na tanko preiskali, ker se je reklo, da je bil Kaspar poprej ubit in potem še le v jezero pahnjen. Spoznali so zdravniki iz prebitega levega sence na umor.

38. L. 1863., dné 29. rožnika, ob 10. uri predpoldnem, vlekla se je cela truma laških zidarjev proti jezerskemu bregu blizo Rosenove vile kopat. Pri tej priložnosti utonil je Frančeško de Bap. Boser. Pravijo, da so ga valovi, ki jih je gnal parnik „Maria Wörth“, prehiteli in omotili.

39. L. 1866., na sv. večer, se je igral Primož Žerjav blizo jezerskega brega ne daleč od mesarjeve hiše, ter se v globoko vodo prevalil. Bil je 4 leta star. (Porešk. m. b.) (Dalje sledi.)

Smešničar.

Agent: „Kako visoko mislite hišo zavarovati?“
Kmet: „Do vrh dimnika.“

10. vel. travna 1883., št. 1524 za Primorsko. Po živahni razpravi, ktere se je udeležilo več govornikov, je bil predlog g. Bayerja soglasno sprejet. Gospod Podgorc govori o nedeljskih nadaljevalnih šolah na Koroškem, potem pa nasvetuje, naj društvo naredi pogodbo s kako zavarovalnico, da bi vsi člani društva pri njej se zavarovali, zato pa bi jim morala zavarovalnica boljši kup premije dovoliti. Nadalje misli, da bi društvo veliko novih udov pridobilo, ako bi svoje ude v nesrečah podpiralo, na primer če kmetu kaka živina pogine, da bi se mu dala podpora. Govori tudi o usmiljenih sestrah, ktere bi se morale pridobiti za koroško deželno bolnišnico. Gospod Legat poroča o izglednem delovanju usmiljenih sester v Ljubljanski bolnišnici. Gospod Haderlap podpira vse prej našete nasvete g. Podgorca, pa izreče bojazen, da se bodo nameravane nedeljske nadaljevalne šole na Koroškem najbrž zlorabile v še bolj temeljito ponemčevanje, zato moramo oprezni biti. Nasprotno pa bi nedeljske šole lahko mnogo koristile, ako bi se porabile za strokovni, kmetijski pouk v narodnem jeziku, da bi otroci že v šoli zadobili veselje za svoj prihodnji kmetijski stan. Gospod predsednik Einspieler meni, da ne kaže društvenim članom kako podporo v nesreči obetati, dokler društvo nema obilnejih dohodkov. Nasvet zastran zavarovalnice se mora prej v odboru do dobrega preresetati. On dá torej na glasovanje samo predlog zastran usmiljenih sester. Tisti se soglasno sprejme. — Pred sklepom zborovanja sta gospoda Rozman in Kogelnik zborovalce razveselila z brzozjavno novico iz Dravograda, da je občina Tolsti vrh sklenila slovensko uradovanje in zidanje lastne šole. — Potem se je po kratkem sklepnem nagovoru gospoda predsednika zborovanje zaključilo z živijo- in slava-klici na svitlega cesarja.

Dopisi prijateljev.

(Kronski darovi za Velikovoško šolo.) V „Miru“ št. 4., 5., 7., 8., 9., 10., 12. in 13. t. l. izkazani zneski v skupni svoti 576 kron 70 beličev odposlali so se v korist Velikovoške slovenske šole preč. gosp. predsedniku družbe sv. Cirila in Metoda, prof. Tomo Zupanu, v Ljubljano v denarnem pismu. — Dalje so darovali: Neimenovan pod imenom Andrejev venec 2 kroni, župnik Jos. Peterman na Otoku 2 kroni, posojilnica v Klečah 10 kron, čisti dohodek predstave Kristusovega trpljenja v Klečah 4 krona, A. Singer v Grabštanju 1 krono; Jurij Traven, župnik Obirski, „za eden kamen k Velikovoški šoli“ 20 kron. Skupaj 39 kron. Vsem presrečna hvala! Ziveli nasledniki!

Iz Celovca. (Podoba Lurške Marije na prodaj.) Nekdo je v Celovcu iz Grödna na Tirolskem naročil Lurško podobo. Prej pa ko je došla, je odšel iz Celovca, ne vé se kam. Da bi ne bilo treba podobe na Tirolsko nazaj voziti, je umetnik naprosil g. Hodiškega župnika Tavšiča, naj podoba na kolodvoru vzamejo in naj jo skušajo prodati. Župnik Tavšič so spet naprosili našega urednika g. Haderlapa, naj vzame podobo v svoje stanovanje, kjer si jo vsak duhovnik, ki v Celovec pride, lahko ogleda. Podoba je prav lepa, en meter visoka, in velja 60 gold. Na ogled je v stanovanju našega urednika na benediktinskem trgu št. 4 (v stari Mohorjevi tiskarni) v Celovcu.

Iz Bilčovsa. (Občinska volitev.) Pri nas do zdaj ni bilo političnih prepиров in bojev, še vedeli nismo za to, da bi bilo tudi pri nas kaj liberalne zalege. Letos se je pa na enkrat pokazala; najbrž je bila iz Kotmare vesi semkaj zatročena. Prvo volitev smo imeli dné 18. listopada. Naših se je volitve malo vdeležilo, ker niso mislili, da pride kak nasprotnik. Pa glejte, toliko so jih bili nalovili, da bi bili kmalu nas Slovence vrgli. V tretjem razredu so res tri svoje noter spravili. Ker smo pa zmagali v prvem in drugem, ostala je večina naša, liberalci so pa pritožbo uložili. Res je bila volitev ovržena, pa tako, da se je eden iz voljenih nemškutarjev proglasil kot izvoljen, torej naj se v 3. razredu samo še 3 volijo na novo. Tej nenavadni razsodbi se vsak čudi. Drugo volitev smo imeli dné 28. mal. travna. V vseh treh razredih smo sijajno zmagali; toraj imamo 11 odbornikov, nasprotniki pa enega, namreč tistega, o katerem je okr. glavarstvo razsodilo, da je bil že pri prvi volitvi pravilno izvoljen. V tretjem razredu smo imeli 41 glasov, nemškutarji pa le okoli 20. V drugem razredu so se nam trije omahljivci izneverili, pa smo vendar še zmagali. V prvem razredu nam je večina gotova, ker so veči posestniki pri nas večinoma verni kristjani in zavolj tega tudi zvesti Slovenci. Od same jeze so liberalci po volitvi celo noč pili in kmalu bi se bili še stepli, kakor je že pri liberalcih vselej sila na vrsti. Ko so zjutraj s težkimi glavami domov šli, slišala je neka dekla enega reči: „Kako boš zmagal, ko je bilo teh pe . . . „Metodijev“ (Slovenec) vse temno!“ Dekla je pa na tihem rekla: „Vas »šekijev« (nemškutarjev in liberalcev) pa še čisto nič treba ni!“

Iz Beljaške okolice. (Pomagajmo bratom na Kranjskem.) Grozna nesreča, ki je zadela naše brate na Kranjskem, pretresati mora vsakemu

človeku, zlasti pa vsakemu Slovanu srce ter ga napolnjevati s pravim človeko- in bratoljubjem. Po vsej širni Avstriji zbirajo se darovi za nesrečnike; dolžnost Slovencev živečih na Koroškem je, da tudi vsak po svoji moči prihité na pomoč trpečim svojim bratom in najbližjim sosedom. V to svrhu se je v Celovcu osnoval poseben odbor, ki bode po vsem Koroškem zbiral mile darove ter jih pošiljal mestnemu županstvu ljubljanskemu, ki najbolje pozna razmere, da jih razdeli med siromake, in na tiste bolj prizadete kraje kranjske dežele, ki so podpore tudi potrebni. Podpirajmo ga toraj z obilnimi darovi pri tem ljudomilem delu. Imena darovateljev in svete darovanih zneskov priobčeval bode „Mir“. V skupni svoti pa bo blestela zvezda prave domoljubne in bratovske ljubezni, ktero čutijo Slovani na Koroškem do milih jim bratov na Kranjskem.

Odpri srce, odpri roké,
Otiraj bratovsko solzé,
Sirotam lajšuj gorjé!

S. Gregorčič.

Od Zile. (Stari Lavantinci. — Volitev.) Dopis o starih Lavantincih, ki sem ga v „Miru“ bral, obudil je v meni tužne spomine. Tudi jaz sem izmed tistih, knezoškof Slomšek so me sprejeli v semenišče. Dan 1. rožnika 1859. l. je bil za nas hud udarec. Poprej smo dobivali najlepše župnije v podjunki in labodski dolini; ko so se pa škof iz Št. Andraža v Maribor preselili in smo mi Korošci prišli pod Krško škofijo, razgnali so nas po celi deželi. Stari duhovniki so se jokali, ko smo slovo jemali od nepozabljivega knezoškofa Slomškega. — Pri volitvi v Čačah so res zmagali Slovenci v 2. in 3. razredu. Liberalci se pa lažejo, da so oni zmagali, ker jih je sram.

Iz Medgorij. (Občina je spet naša!) Vender je enkrat konec dolzega in mučnega čakanja! Stvar pa, na katero smo čakali, je bila rešitev pritožbe naših nasprotnikov zoper našo občinsko volitev. Pri občinski volitvi smo zmagali v vseh treh razredih, le v prvem razredu smo iz milosti in na prigovarjanje našega g. župnika, ki so hoteli s tem razdražene duhove nekoliko pomiriti, volili tudi dva nasprotnika, katerih eden je naš prejšnji liberalni župan Sušnik. Pa on nam za to ni bil hvaležen, ampak je premišljeval, kako bi volitev ovrge. Obrnil se je za dober svet do Grabštanskega župana. S tem sta jo tako uganila, da bi se dala volitev morda za to ovreči, ker Sušnik volitve ni oklical tudi v sosedni Grabštanski občini, kjer je mnogo posestnikov, ki imajo v Medgorjah nekaj gozda in toraj tudi volilno pravico. Brž so spisali in podpisali protest na okr. glavarstvo. Pri okrajnem glavarju so Slovence tožili, da hočejo v Medgorjah upeljati slovensko uradovanje in slovensko šolo. Liberalna tožba je šla do deželne vlade, kjer je dolgo ležala, mi pa smo v skrbéh pričakovali, kaj bo. Slednjič je bila vender rešena in sicer pravično, hvala Bogu! Pritožba je bila zavržena iz dveh uzrokov: 1. ker ni postavne določbe, da bi se morala volitev oklicati tudi v sosednih občinah; 2. ker je bila pritožba zakašnela. Namesto uročiti jo županu, poslali so jo c. k. okr. glavarstvu, tisto jo je županu nazaj poslalo, da jo on predloži, in tako je čas pretekel, da je prepozno došla. Smeha je vredno, da so liberalci sami sebi grob izkopali in se vjeli v svoje lastne zanjke. Pred volitvijo je namreč eden najveljavnejših liberalcev, tako se pripoveduje, svoje pristaše tako učil: „Nič ne hodite k volitvi, naj Slovenci zmagajo. Mi bomo potem volitev ovrgli, Slovenci se bodo naveličali, vedno k volitvam hoditi, k drugi volitvi bomo pa mi v polnem številu pridrli in bomo zmagali.“ Tukaj se vidi, kako so liberalci na Koroškem razvajeni; ker jim je ves čas vse obveljalo, štejejo se že za vsemogočne, da morejo tudi pravilno volitev ovreči. Tobart pa so se opekli, in njih zviti vojni načrt jim je spodletel. Največ zaslug za našo zmago imajo naš občepriljubljeni gospod župnik, ki so kot neutrudljiv in neustrašen možak znani po celi deželi. Za župana je bil izvoljen občespštovani posestnik Habernik, previden mož in zvest rodoljub. Živio!

Iz Tolstega Vrha. (Vesela sklepa našega občinskega odbora.) Kakor je „Mir“ že omenil, je g. minister Madejski dokaj čudno odgovoril na interpelacijo poslanca dr. Gregorc-a gledé na našo dolgoletno borbo za slovensko šolo. Kratka vsebina odgovora je ta, da smo po neprijaznosti višjih krogov in po spletkah naših nasprotnikov sedaj ravno tam, kjer smo bili pred leti! — Minister je pa rekel, naj se občina izjavi, hoče-li imeti lastno šolo, in res se je od občine zahteval dotični odgovor v 8 dneh! V seji dné 4. vel. travna sklenil je zato občinski odbor soglasno, da bode osnoval za občino Tolsti Vrh lastno slovensko šolo, in zopet zahteval naj se tudi v Črnečah vpelje slovenski podučni jezik! O tej stvari bomo natančneje poročali še v jedni prihodnjih številk. — V ravno tisti seji je sklenil občinski odbor tudi, da bode zanaprej uradoval slovensko. Tako je prav! Oba sklepa z vesel-

jem pozdravljamo, zakaj na naših slovenskih tléh vladaj mila slovenščina v šoli in uradu! Kakor drugi národi zahtevajo in varujejo svoje pravice, tako jih odločno zahtevajmo in skrbno varujmo tudi koroški Slovenci! In če bodemo odločni in složni, jih bodemo tudi dosegli! Slava našim vrlim slovenskim občinskim možem; naj bi jih posnemali tudi drugod! — Pravijo tudi, da so v Guštanju sklenili, vpeljati slovenski abecednik. Menda s tem hočejo zabraniti, da se vstanovi še posebna slovenska šola.

Izpod Uršelske gore. (Nabirajte v majniku) dobovo listje, lističe rudečega grozdjčica (ribezelj-eve), črničje (borovničje), bezgovo skorjo, cvetje trnolično (črna trna), brinove jagode (smolove bobike), revar (cikorijo), lapuhovo listje, trobentice, plešec, dišeči biser ali prvéneec, korenje habátovo (če je še), bezgovo korenje in vratičevo (lopatka, glistnica), koprive in belo omelo. Zakaj, povem drugokrat.

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) je pokroviteljica postala župnija Breznica, pošiljajoč družbi za piruhe 108 gld. 63 kr., nabranih zlasti z ozirom na slovensko šolo v Velikovu. Pokroviteljci zastopnik bo vsakokratni Brezniški župnik ali njegov namestnik. Posamezne vasi v župniji so darovale sledeče svote: Breznica 13-63 gl., Moste 11-68 gl., Zirovnica 12-50 gl., Breg 6-15 gl., Selo 6-86 gl., Zabreznica 7-11 gl., Vrba 6-70 gl., Studenčiče 6-44 gl., Ródine 9-16 gl., Smokuč 20-81 gl., Dosloviče 7-59 gl. Zahvaljujoč se vrlim Brezničanom za prelepi velikonočni dar, mora jih družbino vodstvo pohvaliti toliko bolj, ker so posnemali svoje duhovne rojake, o katerih smo nedavno poročali, da so darovali za slovensko šolo v Velikovu poldrugo družbino pokroviteljico. Ginjeni smo bili, ko smo čuli, da so tudi najrevnejše hiše v župniji utrgele vsaj male svotice po 5, 10, 15 kr. in semtertje dekle po 1 krono. „Zrno do zrna pogača — kamen do kamna palača!“ — Ali če tudi ne potratna palača, vender bo z Božjo pomočjo kmalu stala čedna zgradba s podobo sv. Cirila in Metoda na čelu: slovenska šola v Velikovu, ki bo še poznim rodovom pričala o požrtvovalnosti slovenskega národa.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz Novakov. (Razno.) Tudi pri nas je bil na veliko nedeljo hud potres. Pri mnogih hišah je zidovje razpokano. Ljudje so bili vsi prestrašeni. — Z veseljem se opazuje, da popivanje in žganje-pitje med ljudstvom ponehuje. To je zasluga družbe sv. Mohorja in slovenskih časnikov. Ljudje opuščajo gostilnice in rajši doma kaj berejo. — Ozimina je večidel pogujila. Sadja bo menda dosti, ker golazni (gosenci) ni bilo dosti videti. — Živina ima dobro ceno. Prasi so par po 8—10 gld.; dragi so zato, ker jih primanjkuje.

Iz Dunaja. (Koroška kmetijska družba pred sodiščem proračunskega odseka.) V proračunskem odseku se je pritožil goriški poslanec dr. Gregorčič, da je bil dr. Kramar za to na Koroško poslan, da bi kmetijstva učil slovenske kmete v slovenskem jeziku. Namesto njega pa kmetijska družba k Slovincem pošilja Nemca Kohlerta, dr. Kramarja pa porabi za druga dela. Tudi noče svojih shodov poprej naznanjati ne v „Miru“ ne v „Celovčanki“, zato ljudje ne vejo, kdaj bo kak kmetijski govor in ne pridejo. Celovski poslanec dr. Rainer je ugovarjal, da kmetijska družba svoje shode naznanja svojim kmetijskim podružnicam. Kar se pa tiče jezika, ni treba, da bi bili podučni govori slovenski, ker koroški Slovenci znajo skoro vsi (?) nemško in nemščino še ložej razumejo kakor „novo“ slovenščino. Posl. Klun je odgovoril, da koroški Slovenci dobro razumejo pismeno slovenščino, sicer bi jih ne bilo toliko pri Mohorjevi družbi in pri „Miru“. Minister grof Falkenhayn je na to rekel, da je imel veliko težav premagati, prej da je to dosegel, da se je koroškim Slovincem dovolil kmetijsk potovalni učitelj. On (minister) ne verjame, da bi koroški Slovenci nemščino bolje razumeli, kakor svoj slovenski jezik. (Dobro!) Takih pritožb minister do zdaj še ni slišal, kakor jih je danes izrekel dr. Gregorčič. Če se pa prepriča, da je to res, potem bo na to silil, da se bo dr. Kramar v prvi vrsti rabil za poučne govore v slovenskem jeziku. Zdaj veste, dragi koroški rojaki, kaj vam je storiti. Spišite s pričami podprto spomenico, v kterej morate dokazati: 1. Da se dr. Kramar le redko kedaj med Slovence pošlje, ampak da se namesto njega pošilja slovenščino nezmožni g. Kohlert; 2. da ni res, da bi „skoro vsi“ koroški Slovenci nemško znali in nemščino bolje umeli nego pismeno slovenščino; 3. da so shodi kmetijske družbe zato slabo obiskani, ker se a) nezadostno ali skoro nič ne razglašajo, in b) zato, ker se na shodih govori v nemščini, ktere slovenski kmetje ne razumejo.

Politični pregled.

V proračunskem odseku državnega zbora se je veliko govorilo o sodnijskih razmerah na Slovenskem, kako malo da se spoštuje ravnopravnost slovenščine, zlasti na Koroškem in Primorskem. Poslanec dr. Gregorčič je popisal porotno sodišče v Celovcu. Izmed 36 koroških porotnikov in 9

namestnikov v prvem letošnjem porotniškem zasedanju je bil samo eden slovensčine zmožen, dva pa za silo. Rabijo torej tolmače. Poslanec je potem povedal, kako je bilo pretečeno zimo, ko so sodili kmetico Žerjav. Ona ni znala nemško, izmed 60—70 prič so le 4 nemško znale, vendar je bil tožnik (dr. Winkler) trd Nemeč in porotniki tudi Nemci. Da so se tožnik in sodniki, porotniki, prič in obtoženka med seboj razumeli, imeli so nekega pisarja za tolmača, kateri pa menda slabo tolmači, ker mu je eden iz sodnikov večkrat v besedo segel in njegove besede popravil. Tako se je sodilo v pravdi, kjer je šlo za življenje! K sreči je bila kmetica oproščena. V pogledu na te nezdrave odnošaje je dr. Gregorčič zahteval, naj se jemljejo za porotnike na Koroškem le taki, ki znajo slovensko in nemško. Takih mož se ne manjka, samo v Celovcu jih lahko dobijo potrebno število. Pa tudi pri drugih obravnavah pred sodnjami naj se tolmačenje kar mogoče odpravi; vlada naj skrbi za potrebno število takih uradnikov, ki bodo tudi slovensko znali. Že leta 1862. se je od strani ministerstva ukazalo, da se morajo s slovenskimi strankami delati slovenski zapisniki (protokoli), vendar se noben sodnik na Koroškem ne ozira na ta ukaz. Tudi slovenske tiskovine se nikjer ne rabijo. Minister Schönborn je poslušal te pritožbe, pa nič ni odgovoril. Celovski poslanec dr. Rainer pa se je oglašil in rekel, da na Koroškem je vse v lepem redu in da ni treba nobenih poprav. Zastran Primorske se je dr. Gregorčič pritožil, da slovenski sodniki slovenske stranke po nemško ali laško tožijo, namesto po slovensko. Dva slovenska lista sta se tožila in vložila slovenske tožbe; sodnija pa je pustila tožbe in vse priloge na laški jezik prestaviti in zahteva zdaj za to prestavo okoli 200 gld.! Čemu pa je bilo treba prestave, ko imajo vendar slovenske sodnike na razpolago, kateri bi lahko tudi po slovensko razsodili?! — Pri razpravi o novi davčni postavi se je sklenilo, da so rentnega davka oproščene obresti od hranilnih ulog le pri Raiffeisenovih in pri takih posojilnicah, ki nimajo nad 300 gld. letnega dobička, večje posojilnice so pa temu davku podvržene in sicer se plača od vsakih 100 gld., ki jih kdo za obresti potegne, gl. 1.50 davka, od goldinarja tedaj poldrugi krajcar. Nasprotno pa se odpravi pistojbina 2% ali dveh krajcarjev od goldinarja, ki se je do zdaj tirjala. Posojilnice so toraj še za 1/2 kr. na boljšem. — Veliko ropotanja je bilo po časnikih zavolj madjarskih dveh ministrov Banffyja in Kalnokya in zavolj papeževga odposlanca Agliardiija, kakor smo že zadnjič omenili. Agliardi je bil od sv. Očeta na Ogersko poslan, da se pogovori s tamošnjimi škofi. Ministerski predsednik baron Banffy je v javni seji ogerske zbornice nunciju Agliardiiju očital, da se ne zna prav obnašati, da škofo zoper vladu ščuje, da pa ogerska vlada tega ne bo trpela, da bi se papež in njegov odposlanec mešala v ogerske zadeve. Nadalje je rekel, da je tudi minister zunanjih zadev grof Kalnoky istih mislij ter da je tisti že odposlal svarilno pismo v Rim na sv. stolico. S to surovo in lažljivo izjavo je Banffy osramotil sebe in celo svojo vladu, svojo stranko, vso deželu, posebno pa je še v zadrego spravil skupnega ministra zunanjih zadev grofa Kalnokya. Surova je bila ta izjava, ker se ne spodobi o poslaniku kakega vladarja očitno tako trdo govoriti, tudi če bi bilo vse res, kar se mu očita, posebno pa je to nespodobno, dokler biva odposlanec še v deželi; to je, kakor bi kdo svojemu gostu duri pokazal. Lažljiva pa je bila Banffyeva izjava prvič zato, ker on ni z ničem mogel dokazati, da je bil nuncij res škofo dražil zoper liberalne ministre, drugič pa zato, ker Kalnoky ni odposlal v Rim nobenega svarilnega pisma. Minister Kalnoky pa je bil za to v zadregi, ker so bile Banffyve besede tako surove, da se jih je moral tudi on kot zunanji minister za celo cesarstvo sramovati, drugič ker ni bilo res, kar je Banffy govoril, da bi bil on (Kalnoky) kako noto v Rim poslal, tretjič pa, ker se je Kalnoky res proti Banffyju nepovoljno izrazil o nunciju Agliardiiju, pa le tajno in med štirimi očmi, zdaj je pa Banffy to očitno na dan privlekel. Zavolj tega je Kalnoky, kakor znano, spisal oster članek zoper Banffyja, poslednji je pa spet krivdo na Kalnokya valil, da sta se do dobrega sprla, in se je mislilo, da bota oba odstopila. Toda cesar so ju pomirili, da sta se pobotala. S tem pa ni bilo še oprano razžaljenje, ki so ga pretrpeli sv. oče papež. Zato so krščanski poslanci v državnem zboru na Dunaju, princ Liechtenstein, Dipauli, Klun, Povše, Morsey, Lueger itd. v dveh interpelacijah vprašali vladu, kaj ona reče k temu prepiru. Prvi minister knez Windischgrätz je odgovoril, da vlada ne misli ovirati sv. očeta pri občevanju z verniki, da si pa tudi rok vezati ne pusti; sicer pa da spada ta stvar pred delegacije. S prvim delom odgovora je minister pobožal konservativce, z drugim pa liberalce, in tako so bili obojni zadovoljni. — Malo loterijo mislijo bojda odpraviti. — Imenitna je najnovejša zmaga krščanskih

socijalistov na Dunaju. Liberalni poslanec 3. dunajskega okraja (Landstrasse) baron Somaruga je umrl. Namesto njega je bil zdaj pri novi volitvi izvoljen krščanski kandidat Steiner z 3600 glasovi; liberalni kandidat Lenc pa je dobil komaj 1500 glasov. Iz teh števil se vidi, da je ta okraj za liberalce za vselej zgubljen. Kmalu bo ves Dunaj v krščanskih rokah, čeravno je tam nad 70.000 Judov, ki vsi z liberalci volijo. V mestnem zboru je bil dr. Lueger izvoljen za prvega podžupana, ker dr. Richter volitve ni sprejel. Popoldne istega dne je dr. Gröbl odložil županstvo. Vodstvo občine je prevzel dr. Lueger. Najbrž bodo liberalci odložili vsi svoje mandate, in potem se bo ves mestni zbor na novo volil. — Sramotno se obnašajo nemškonacionalni listi vpricho velike nesreče, ki je Ljubljano zadela. Listi „Deutsche Zeitung“, „Marburger Zeitung“, „Deutsche Wacht“, „Freie Stimmen“, „Kärnt. Allg. Volkszeitung“ in „Kärntner Nachrichten“ pišejo namreč vsi enako, da ljubljanski magistrat darove krivično deli, da samo slovenskim revežem pomaga, nemškim pa nič ne dá. S tem hočejo najbrž Nemce podpihati, da bi za Ljubljano nič ne dali! Mi smo prepričani, da so te pisarije vse zlagane, in da ljubljanski magistrat milodare pravično deli. Želeti pa bi bilo, da bi magistrat take laži odločno zavrnil. Nemškonacionalni lističi pa so dovolj očitno pokazali svoje sprideno srce. To si bomo dobro zapomnili! — V nemškem državnem zboru je bila zavržena postava zoper prekucne. Vlada si je tega poraza sama kriva. Namesto iskati večino pri konservativnih protestantih in katoličanih, jo je izkala pri protestantih in liberalcih, katoliški centum je pa na strani pustila. Toda pri glasovanju so jej liberalci figo pokazali, in vlada je ostala na cedilu. — Na Kubi bo ustaja menda v kratkem zadušena. — Japonci so se bojda udali in ne bodo vzeli polnotoka Lialtonga; zato pa morajo Kitajci v denarjih več plačati. Tako je prav, in vojske je konec.

Gospodarske stvari.

Kolikrat naj se da kokošim jesti. Kolikrat naj se da kokošim na dan jesti, odvisno je od tega, kje jih imamo. Ako kokoši po cel dan hodijo okoli hiš, po velikih dvoriščih itd., kjer si lahko poiščejo črvov in mrčesov, potem je dovolj, če se jim da jesti le zjutraj in zvečer. Ako se pa kokoši ne morejo popolnoma prosto gibati ali so celo zaprte ter si same ne morejo poiskati nobenega živeža, potem je pač potrebno, da se jim da tudi popoldne nekoliko hrane; zrnja, kuhinjskih ali miznih odpadkov. Preveč se jim pa vendar ne sme dati, da se preveč ne spita, da se preveč ne polenijo, ter vsled tega ne neso več pridno jajec.

Novičar.

Na Koroškem. Posojilnico snujejo v št. Štefanu ob Zili. — Farna cerkev v Železni Kapli je od potresa močno razpokana. — V Vogerčah je pogorel Novak. Zažgali so otroci. Gasili so domači in Pliberški gasilci ter ubranili sosedne hiše. — Pogorela sta Rutar in Petrič v Račičah pri Ovbrah. — Iz Trbiža se poroča, da je letošnjo zimo od gladi in vsled plazov poginilo mnogo srn in divjih kóz. — Pri Labudu je utonil nek stari mož. — V Celovcu je po novem statutu 1530 volilcev za mestni zbor. — Prestavljen je g. okr. glavav Schuster iz št. Mohora v Beljak. — Premog iščejo pri Pliberku.

Na Kranjskem. Dne 7. t. m. so bili svitli cesar v Ljubljani. Hodili so štiri ure po mestu in si ogledali vso škodo. Obljubili so vse storiti, da se mestu pomaga. — Sv. misijon je bil v Kamnigoric. — Pogorelecem v Toplicah je podaril knez Auersperg 400 gld. — Podružnice kmetijske družbe so se ustanovile v Vinici in v poljanski dolini. — V Ribnici je 20leten fant pod voz prišel in smrt storil. — V Šmartnem pri Kranju so umrli župnik in poslanec Janez Mesar, ki so ustanovili sirsarstvo v Bohinju. — Wolfovega slovarja je izišel 19. snopič. — Lončarske delavnice v Kamniškem okraju se bodo popravile iz poslanih milodarov.

Na Štajerskem. V Ljutomeru so žal Slovenci propadli v 1. in 2. razredu, samo v 3. so zmagali. Treba bo več odločnosti. — V Ptujem bodo zidali novo nemško gledališče, pa na dolg. — Posojilnica v Brežicah je kupila gostilno z vrtno in jo bo priredila za „Narodni dom“. Ali na Koroškem kaj takega ni mogoče? — Cerkev v Šoštanju je od potresa močno poškodovana. Poslala se je prošnja za podporo na državni zbor. — V bolnišnici usmiljenih bratov v Gradci je bilo lani 2048 bolnikov, med njimi 1328 Štajercev, 101 Korošcev, 97 Ogrov, 61 Čehov, 44 Kranjcev itd. Ozdravljenih je bilo 1335, zboljšanih 391, umrlo jih je 136, v oskrbi ostalo 126.

Na Primorskem. Dne 8. t. m. so se mudili svitli cesar v Pulji, da si ogledajo novo vojno ladijo „Monarch“ in kako se bo v morje spustila. Ta ladija je narejena vsa iz domačega gradiva in od domačih delavcev. Od vseh straniž tužne Istre je pribitelo ljudstvo, da vidi in pozdravi svojega cesarja. Deputacije isterskih občin so se vladarju poklonile. Cesar so podarili Puljskim revežem 800 gld., Puljskim društvom 800 gld., morskim vojakom na barki „Miramar“ 650 gld., onim na barki „Pelikan“ 450 gld., vojaški godbi za vsaki nastop 50 gld.; razun tega je dobilo 190 mornarjev vsak po en cekin. — V Dolah pri Ajdovščini je strela ubila nekega kmeta. — Lepo cerkveno petje imajo v Šebreljah. — Vinarsko društvo se je ustanovilo v Brdih pri Gorici. — Izhajati sta prenehala Goriška lista „Sloga“ in „Rinnovamento“. — Za cerkev presv. Srca Jezusovega v Gorici je do zdaj nabranih 13.540 gld. — Slovensko delavsko podporno društvo v Trstu je lani imelo 930 možkih in 207 ženskih udov. Bolnim udom je dalo 7692 gld. podpore, za zdravnike in zdravila pa nad 3000 gld.

Po drugih deželah. V Lipskem je pogorela velika tovarna za čiščenje volne; 2000 delavcev je ob kruh. — V Levovu bodo ustanovili poljsko gimnazijo za dekleta.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Faro Dholicco je dobil č. g. Fr. Katnik, do zdaj župnik v Gorjah; faro Himmelberg pa č. g. Jožef Schreiner, do zdaj župnik v Zabrdeu. — Za provizorja v Gorje gre č. g. Janez Varmut, do zdaj provizor na Dholicci. — Faro Šmarjeto v Reichenavi je dobil tamošnji provizor č. g. Franc Šilhavy.

Za po potresu poškodovane kranjske siromake je slovenski pomožni odbor v Celovcu prejel sledeča darila, ktera so mu poslali čast. gospodje: Deželni poslanec in župnik Gr. Einspieler v Podklostru 10 gld., župnik Valentin Kapun na Brezi 5 gld., komendator Mat. Šervicelj na Reberci 10 gld., Šenčurčani v Ziljski dolini 10 gld., prof. Jos. Lendovšek v Beljaku 2 gld., hranilnica in posojilnica v št. Janžu v Rožni dolini 15 gld., neimenovan pod imenom Andrejev venec 1 gld., kanonik in župnik Fr. Treiber v št. Rupertu pri Velikovecu 5 gld., župnik Jos. Peterman na Otoku 5 gld., c. k. gimn. prof. Jakob Wang v Olomucu 5 gld., farni oskrbnik Štefan Sakelšek v Selu darilo 4 gld. 10 kr., trije farani v Grabštanju darovali 1 gld., Vogrški farani dne 12. vel. travna pri darovanju v cerkvi za kranjske siromake 11 gld. 50 kr. Skupaj 84 gld. 60 kr. Prištevisi temu znesku v 13. številu „Mira“, izkazano svôto 338 gld., znaša do zdaj v ta namen nabrana zbirka 422 gld. 60 kr.

Vsem bodi na tem mestu izrečena presrečna zahvala. Iskreno prosimo vse Slovence za milodare v podporo siromašnim našim sorodnim kranjskim bratom!

Pomožni odbor.

Vabilo

k

rednemu letnemu občnemu zboru

hranilnice in posojilnice v Velikovecu

kteri se bode vršil v nedeljo dne 26. vel. travna 1895, ob 3. uri popoldne, v gostilnici „pri Aufmuthu“ v Velikovecu

s sledečim vspreedom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo o delovanju posojilnice v pretečenem letu.
3. Potrjenje letnega računa.
4. Volitev novega načelnštva in pregledovalcev računov.
5. Razni predlogi in nasveti.

Ako bi k temu občnemu zboru ne prišlo zadostno število udov, se bo vršil drugi občni zbor ravno ta dan ob 4. uri popoldne, z istim dnevnim redom.

K obilni udeležbi uljudno vabi *odbor.*

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti vrh in okolico

ima v nedeljo dne 26. maja t. l. ob 1/2 3. uri popoldne

shod

v gostilni gosp. Jos. Kurtel-a p. d. Sitarja na Brodu pri Spodnjem Dravogradu.

Vspored:

1. Pozdrav in govor o namenu društva.
2. Govori o verski in narodni šoli.
3. Gospodarski govor.
4. Razni govori in nasveti ter posta zabava.

Slovenci! pridite na zanimivi in važni shod v prav velikem številu!

Načelnštvo.

Loterijske srečke od 11. vel. travna.

Trst 10 3 44 19 34

Linc 40 29 25 56 84

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	50	5	60
rž	3	60	4	50
ječmen	3	35	4	20
oves	2	45	3	10
hejda	3	40	4	25
tursica (sirk)	4	—	5	—
pšeno	7	40	9	25
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	95	1	50
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 60 kr. do 2 gld. 80 kr. kislilo 1 gld. 70 kr. do 2 gld. 50 kr., slama po 1 gld. 40 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 67 do 70 kr. kila, maslo in puter po 96 do 110 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 37 gld. stari cent.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitekov itd. po najnižjih cenah.

Na prodaj je

Cidejevo posestvo v Podjuni z gostilno; pohištvo v najboljšem stanju; zraven je 35 birnov posetve, 10 oralov lepega lesa in več dobrih travnikov. Uradno je cenjeno na 4000 gld. Več pové Jurij Jenšac v Podjuni, pošta Globasnica.

Posestvo

ob Vrbskem jezeru, v lepi legi, vse v dobrem stanju, se prodá s pohištvo vred, kdor plača 170 gld., za vsako oralo. Posredovalci (mešetarji) so izključeni. Več pové posestnik v Celovcu, Kanalgasse št. 16.

Malo posestvo

blizu Vrbe pri občinski cesti, s kramarijo in tobakarno, z novo popravljeno mlinom na štiri tečaje, se precej prodá. Vse kupnine ni treba precej odšteti. Več pové Herman Fale v Boronicah p. Vrba, (Velden, Kärnten).

PETER FESSL

Tovarniška zaloga vsakovrstnih ur v Celovcu, stari trg (Alter Platz) št. 20.

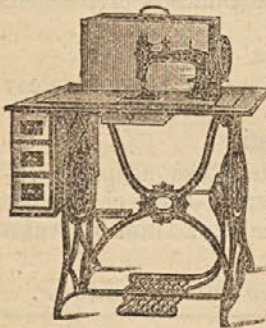
Velika zaloga vsakovrstnih, zlatih, srebrnih niklastih žepnih ur, izborna blago po tovarniških cenah.

Za vsako pri meni kupljeno ali popravljeno uro jamčim dve leti.

Za birmance imam tudi ure po nizkih cenah.

Peter Fessl

20 stari trg — v Celovcu, — stari trg 20.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje in šivilje: najboljša in najcenejša šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravila v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Pijančljivost

se lahko ozdravi z antibiotinom, kakor mnoge skušnje pričajo. — Mnogo zahvalnih pisem lahko vsakemu pokažemo in zastoj pošljemo v pregled. — Zdravilo nema duha, torej se pijancu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Poštnino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721. — Glavna zaloga v c. k. vojaški lekarni na Dunaju I. trg sv. Stefana.

Kamnik na Kranjskem.

Kneipp-ovo zdravišče.

Postaja državne železnice.

Vestno, individ. zdravljenje pod vodstvom dr. Wackenreiterja, ki se je v Wörishofenu naučil Kneippovega zdravljenja, na kliniki za hidroterapijo pri prof. Winternitzu zdravljenja boleznij na koži. Nadalje si je pri prof. Kaposiju in na kliniki za živčnebolezni in psihijatriko prof. Krafft-Ebinga pridobil obilne znanosti in skušnje. — Prospekti se dobivajo pri vodstvu zdravišča.

Posestvo na prodaj.

35 oralov (johov) sveta, veliko dobrega sadja, na lepem prostoru blizu Prevalj; z inventarom vred za 5500 gld. Natanjnejša pojasnila daje Jož. Ubelj v Prevaljah.

Za poletni čas

imam na prodaj dober kup cement v sodih in na drobno, železnino za zidanje novih hiš in vse različne okove, nadalje mavce (gips) najboljše vrste za deteljno seme itd.; potem štukaturne cevi z vso pripravo in druge izdelke, ki se vedno rabijo. Nasprotno pa kupujem in dobro plačujem vse kmetske pridelke, iztrebljene zaklane prešiče itd. Na prodaj imam tudi nove vrste kose, že nasajene, ktere so se v zadnjih dveh letih poskušale in se prav dobro obnesle; vsak si to novo koso lahko ogleda v moji prodajalnici. Z odličnim spoštovanjem

Arnold Wozonig,

trgovec v Šmihelu nad Pliberkom.

Henrik Zadnikar,

— srebrar —

17 sv. Petra cesta LJUBLJANA sv. Petra cesta 17 se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom za izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

kot monštranc, ciborijev, lepo cizeliranih kelihov, dalje svečnikov, svetilnic, kadilnic, krasnih testencev (lustrov) izvršenih po najnovjših oblikah in v vseh slogih, posrebljenih in pozlačenih.

Za točno, krasno in pošteno izvršenje naročil jamči ter zagotavlja p. n. naročnike najcenejše postrežbe.

Popravila sprejema in točno izvršuje.

Vipavska vinarska zadruga

išče

spretnega gostilničarja

za svojo pivnico in skladišče v Ljubljani, kakor tudi zastopnika za razprodajo zajamčeno pristnih vipavskih vin za Celovški okraj.

Dacarji imajo prednost. Kavcija potrebna. Ponudbe je vpslati čim prej upraviteljstvu vipavske vinarske zadruge v Vipavo.

PETER MERLIN

„pri zlati krogli“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železnino v Celovcu, kosarske ulice,

priporoča svojo veliko zalogo najboljše kave, sladkorja, petroleja itd. Prodaja tudi dobra vina, rum in druge žgane pijače, barve, izvrstno moko in južno sadje. Nadalje prodaja vsakovrstno orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, cina itd. Za poštenost blagá se jamči; cene so nizke.

Ženitna ponudba.

Nek samostojni, slovenski rokodelce, 38 let star, potrebuje gospodinja in bi se ženi, ako najde pripravno žensko, Slovenko, katoliško in verno, ki ne sme biti čez 30 let stara. Želeti je, da bi imela kaj malega dote ter da bi znala kuhati, šivati, brati in pisati. Ponudbe naj se pošiljajo na uredništvo „Mira“. Če mogoče, naj se priloži tudi fotografija.

Najnovije mode

slamnike

prav lepo štafirane, za ženske in moške, v veliki izbiri in prav dober kup, kakor tudi raznovrstno perilo, igrače, košare ali canje in druge drobnine priporoča

Marija Possod

v Celovcu, Burggasse št. 2.
(Nasproti železnarja Franc Sadnikar-ja.)

ÖlZ-ova kava

je od dné do dné bolj priljubljena, ker stori kavo zdravo, okusno, tečno in redilno.

Dobi se v vseh prodajalnicah za tržaško blago.

Peter Mayer,

prodajalec moke in tržaškega blaga v Celovcu pri „zlatem križu“, šolske ulice 18,

priporoča vsakovrstno moko (kdor je vzame najmenj 5 kil, jo dobi ceneje), nadalje sladkor, kavo, čaj, rum iz Jamajke, špirit, žganje, planinsko maslo, vsaki dan frišne droži, vse prav dober kup.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

ANTON BELEC

v Št. Vidu nad Ljubljano

izdeljuje ter ima v zalogi:

Cerkvene svetilnice ali stalnice iz kositarja dve po: 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topaka 40, 50 gld.

Obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.

Puščice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1.50, iz medenine 5 gld. Štedilna železna ognjišča vsa železna in tudi razna za vzdati.

!! Pokrivanje zvonikov !!

Barvanje zvonikov. Napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežje za pokopališča.

Laneno-oljnati

firnež

najbolje vrste prodaja

Adolf Hauptmann,

tovarna firneža v Ljubljani.

Razpošilja na zahtevanje brezplačno in franko svoj ilustrovani cenilnik oljnatih barv, firnežev, lakov, suhih kemičnih in mineralnih barv, düsseldorfskih oljnatih in akvarelnih barv za umetnike, barv za fotografe, emajl-, majolika- in lazurnih barv, potrebščin za oljnato in akvarelno slikanje, čopičev, tint, kakor tudi še mnogo drugih predmetov za obrtnijo, šole in domačo rabo.